

ניול טרברה

2002 טסוגוא :נויאירה קיראת

נייטשקא הינט :תניארמה

המחלמה ינפל

סיידוהי מייחל היירפס מיקהל הנוכה לע עדון ניול טרברה לש ותינייחאל רפסל הברה, הרמא רכ, ניול טרברה הדוד. Centropa-ל התנפ רכפלו הרטפנש סוימ. מירחא מג וניינעי יאדווש מירבד, וייחב מיניינעמ מירבד לע עבורב ותרידב ופגב יח, רוויע טעמכו הייאר דבכ אוהש ניול טרברה, ותשא אוה הריעצ הרענ ול הטישומש הברה הרזעה תועצמאב. [הניווב] ירישעה דעוימה ינורטקלא האירק רישכמ ותושרב. מייחב ליעפ פתוש ניינע החמשבו הרבחו הגוע, הפקמ הנהנ אוה. ינפב גיצמ אוה ותואש, מירוויעל וייח לע רפסמ הבר.

יבא. יתדלונשכ מייחב היה אל רבכ אוה. ניול יאול ארקנ יבא דצמ יבס לעמ הלת ניינע קסעה תיב טלש. אבס לש קסעה תא להנל קישמה להינ השעמל. **ניול נויא** מילעב תונטק תויתואב תחתמו, **ניול** סיאול תונחל מיאשר מתא מידלי: ונל רמא תונכבו אתבס ליבשב תונחה תא אבא ב. ררפ תדובע יהוז, תונחה תא לבקי אל סכמ שיא, עוצקמ לכ רוחבל אבצל סייגתהל נמוז אוה, הנושארה סלועה תמחלמ קלהמב, 1914- תוריקזמב הרשמ יצחב הכז אוה, תונחה תא להניש ימ היה אלש נוייכמ. קסעה לוהינב קישמה מוי יצחו, תירוזאה הדקפמה.

רכממל קרו רא דעונו עובשה תומי לכב חותפ היה קסעה. רקובב עבשב החתפנ תונחה מיגחבו נושאר ימיב, לוח ימיב רח הזחמה. הריב תותשל ידכ, שיבכל רבעמש ראודב ודבעש, מדיקפה ועיגה רבכ רקובב עבשב. לוחכלאו קבט ירצומ [מינגדמ ינמרג ש"י -הרעה] ירוק תיסוכו הריב סוכ דועל ואב הדובעה מוי מותב. ברעב ומצע לע

היה. **תינלבוס דואמ לבא הקודא היידוהי התייה איה**. דואמ הנקז התייה רבכ איהש רכוז ינא, ניול הנלה וארק יתבסל, סנכנש חרוא לכ. רדהנ הזש ונבשח מידליה ונחנא. מינבלה חא לצא הבשי מוי דחא מוי, פרוחו ציק, אהו חזרמ תיב ונל מולש המ: קדנופה יחרוא לש החפשמה ינב ילכ תא הריכה הרותב איהו. התוא ריכה, מירכיא וא מילעופ הלא ויה בורל, לאש תצק, ניול תרבגה לש הדי תא חל דחא לכ. וסנכנש תוחוקלה ינפ תא תלבקמ התייה לכ, השאה השוע המ, דליה אל אבא, מוקמב לחנתהל ואבש תוחוקל. קלהו ש"י תיסוכ דוע הזל הריב התש, קפלדה לא שגינ רכ דחא קרו לכיר תצק **מידליכ. מייטילופ מיתומיע ויה אל אבא לש קדנופב**. וטפטפו, קפלדה דיל ודמע. נחלושל בשייתהל גוהנ היה אל, בהא - **מיאנבה, מילעופה ודמע תרחאה הניפבו, מינמרגה מינמואלה ודמע תחא הניפבש הדבועל בל ונמש** - **נהלש ש"יהו הריבה תא הוולשבו מולשב ותש תועיסה יתשו. מיטסינומוקה**.

מירדח ינש: הלש הרידה התייה תונחל לעמ. מירבדו רמוא אלב המלענ תבש לילבו לטייש, האפי השבח יתבס הקילדה הלעמל התלע סנכיהל תדמוע תבשהש העדישכ. יבלחה חבטמה היה תונחה דצל, הטמל. ירשב חבטמו תובורק מיתעל. ונינפ תא לבקל החמש דימת איה. רשכ אל ונלש חבטמהש העדי איה. תבשה תורנ לע הכריבו הלוכי הניא איה ימא לצאש העדיש מושמ, תחא מעפ אל פא, ונלש הרידל האב אל איה לבא, הלש הרידל ונילע רשב, נקניש מילכוא ונחנאש העדי איה! תונלבוס הזיא. תורשכ לע הרמש אל אמא יכ, מימ סוכ וליפא תותשל הל ויה דימת הרניס סיכבש רכוז ינא. התוא ונבהא רכ לכ ונלכ נכלו, הז ניינעב הלימ הרמא אל סלועמ - ריזח התוא ונכריבו הרידל הילא ונילע מיגחב. ונתוא הדביכ נהבש [לועישב הלקהל הציצמ תוירכוס] ריזיק תוירכוס

תיבל הכלה וליפא תונורחאה סינשב. הללפתה איה יכ, דבל התוא ונראשה. הלצא ונראשנ אל לבא, חמש גחב
תועשב תונחב הרזע סג הזליא. הל הגאדו אתבס לצא הלדג וילרבמ יליצ יתדוד לש התב, הזליא יתדוד תב. **תסנכה**
ימאב סג הלפיטו קסעב הדבע איה; תונחה תא בזע יבאשכו סיירהצה.

(Allenstein) וייטשנלא התייה רתויב הבורקה לשממה ריע. היסורפ חרזמבש (Osterode) הדורטסואב ונלדג ונחנא
סגאה. (Drweckie) היקוורד סגא היה הז. מימגאה דחאב הלבג ונלש הרידה. מיירוזאמה מימגאה תנינפ התייה הדורטסוא
תפש לע תנכושא (Elbing) גניבלאל דע הדורטסואמ טושל היה רשפא מילויטה תניפס סעו מימגא לש תרשרשל חתפנ
אמא סע דחי' סעפ ונישע הז תא. הזטסואה.

רשכ קותיח שרק היה מיירצונה סיבצקה דחאל לבא. סיבר מידוהי וררוגתה אל רוזאב, תורשכ תוינח ויה אל הדורטסואב
בער הפקתנ אתבס רשאכ. זזוא הזיא וא ודוה לוגנרת הזיא וצצורתה דימת ש, הנטק רצח ונל התייה תונחה ירוחאמ
ידכ, ברל תכלל ונצלגאנ מידליה ונחנאו הסכמ סע לס קותל זזואה תא וא ודוה לוגנרת תא הסינכה, לוכאל דימ התצרו
ונלוכי אלו הצוחה ונאצי, ויכסה תא זיחשהל לחה אוהשכ. סויאו ארונ היה הז ונליבשב. הרשכ הטיחש היחה תא טחשיש
תרזעבו ראווצב תוצונ שולש וא מייטש טרמ, מייגרה ויב היחה תא ספת אוה, הטיחשה ירחא. מינפב הרוק המ לכתסהל
הרטפנ אתבס. סד תפיט ילב היחה תא אתבסל איבהל סיכירצ ונייה! עזעז הארמ היה הז. הנורג תא פסיש דחא קתח
המלש הנש קשמב שידק הילע רמא אבא. הנורא ירחא וכלה סוקמה יבשותמ תיצחמו, 1929 תנשב.

אמאל רמא אוה. ותוריעצב הינמרג תא בזע ויול רותרא ויחא. תוחאו חא ול ויה. 1880-ב הדורטסואב דלונ ויול נאווויא, יבא
אל התא, דיגת": ותוא לאשש והשימ שגפ הינאב. הקירמא סורדל רגיה אוהו תונחה תא להנל קישמהל הצור וניא אוהש
רצינמק תחפשמל". תסנכה תיבב קתוא יתיאר, (Kammnitzer) רצינמק לש ויחא ינא? הדורטסואמ ריעצה ויול הרקמב
ילש מיטישכתה תונחב קינחכ ילצא ליחתהל לוכי התא הצור התא סא", קישמה אוהו. הדורטסואב רוע ירבדל קסע היה
וירבחמ דחא תועצמאב פסכ ימוכס עובק פואב ריבעה זאמו. הרבחב פתושל היה ידודו בר נמז פלח אל". תופרוצ דומללו
ילופ סע קש ונליבקי הנשב מיימעפ. וילרבב הררוגתהש תוחאה ליבשבו יבא, יתבס ליבשב פסכ חלש שדוח לכב. מיקסעל
גרובמה למנל ועיגה מיקשה. [הקירמא-גרובמה ימי ביתנ] דיול גאפאה תרבחב לבוח בר היהש רכמ ומע איבה ותואש הפק
תונח ילעבל ונרכמ רתיה תאו ונכרצש הפקה תומכ תא ונמצעל ונחקל. ונילא סתוא חולשל גאד אוהו סכממ מירוטפ
סימעפה תחאבו ובו תונב יתש ול ויה. **פיוסה דע מייקתהל והשכיא ונלוכי דודל תודוה**. ריבס ריחמב הכומסה הפקה
הרוחש תנמואו תודליה סע עיגה דודה. מיטמולפידל רפסה תיבב רקיב רבכ ובה. ויתונב יתש סע הדורטסואב רוקיבל עיגה
ונשייבתה ונחנא יכ, פקוקת לכב וניחמ ונחנא! הרוחש תנמוא סע הדורטסואב תובוחרב לייטל תכלל: מימומה ונייה יחאו ינא
ונלש הרידב ול עיצהל ונלוכי אל הז תא. רקוב לכב טבמאב לובטל לגרוה יכ וולמב ררוגתה דודה.

יתש ויה גוזה ינבל. (Scheidemann) נמדייש פלודאל האושנ התייה וילרבב הררוגתה איה. ויול הליצ וארק יבא תוחאל
וחצרנ מהינש. ליטסקט ירצומ קווישב קסעש (Benno Pottlitzer) רצילטופ ונבל האושנ התייה הזליא. הלאו הזליא, תונב
Gedenkbuch Berlins der jüdischen Opfer des Nationalsozialismus - יצאנה רטשמה תונברק וילרב ידוהיל וורכיזה רפס: רוקמ]. 1943-ב קיוושוואב
Opfer des Nationalsozialismus. 'Ihre Namen mögen nie vergessen werden.']

סקמ דודה. הינרמופ זוחמה תנידמבש תיסורפה (Stargrad) דרגרטשב 1890-ב הדלונ (Guth) טוג תיבל ויול הטרב, ימא
קסע ול היהו (Landsberg) גרבסדנלב ררוגתה אוה. תחא השפוח וניליב ולצא. תונב יתש ול ויהו יושנ היה ימא לש היחא
טעמכ תונקל וגהנ מימי סתואב. מימולשתה תא סהמ הבגו מירכיא לא עסנש גהנ סע תינוכמ ול התייה. ליטסקט ירצומל
לצא הרג איה. רכוז אל ינא יטרפה המש תא, טוג היה המש. הדיחיו תחא סעפ קר וניאר אתבסה תא. מימולשתב לוכה
הז מידליה ונליבשב. שפנ תלחמ הזיא הל התייה, חרי תלוח התייה איה יכ מיגרומס תונולח סע רדח הל היהו סקמ דודה
פסכ ונממ שקבנו דודל קלנש גהנה ונל רמא זאו. ונממעשתה מידליה ונחנאו אמאל מיאתה אל סג הז. ארונ היה
דחא קרמ ונתאמ דחא לכל, יחאלו יל קתנו עגרל ססיה אל דודה. דלוקושל.

ומצע תא הארש ימ לכו סע לאשמ היה 1920-ב. תיסורפה דרגרטשב הדלונ איה סג. ונלצא הרג אמא לש התוחא, לחר
סימיל לבא. ונלצא ררוגתהל אובל התוא נימזה יבא. הינמרגב הרחב לחר הדודה. הנטק הבצק הינמרגמ לביק, ינמרגכ
ונבשחב הדיקפה הלש האלמה הבצקה תא. הטורפ פא ונל המליש אל איה יכ, סודא טוטרמס ומכ אבא ליבשב התייה איה
נטק קתנה היה אבא יכ, ופסכ תא זבזבמ אבאש תונעטב אבא לא האבו ונתא הלכא, נחלושל ונתא הבשי איה. נוכסיח
תוניבגבש תובוטה תא רחבו נשועמ ונמלס איבה אוהו. ברעה תחוראל סיכרצמ תונקל ומצעב קלהו מיסטקילד בהא אוה.

תיבל הרבע איה. בזועל הנממ שקיב דחא מוּיש דע. קתש אבאו מינש קשמב קשמנ הז כ. ונממ התפרה אל הז יינעב ול התייה, רונתה לא השגי, הנממ ונדרפנשכו העש יצח ונבשי. מעפל מעפמ התוא ונרקיב ש. ייטשנלאב ידוהיה תובאה מידליה ונל הנתנ מתואש מיטמוקמ קע יחופת ינש האיצועו, הריגמ ינעמ.

כך רחא. הניסרח ילכל תונחב הדבע אמאו הרסנמ לווהינ גיצנדב דמל אבא. מידוהיה מיגחה דחאב גיצנד ריעב וריכה ירוה רנרו יחא. הרטפנש הדלי הדלונ ינפל. ינא יתדלונ 1917-בו ואשינ 1915-ב. הדורטסואל הרבעו אבא תובקעב אמא הכלה 1920 רבוטקואב דלונ.

איה, ידוהי גח לח תרחמה מויבש עדי מיבשותהמ והשימש. **הדורטסואב תובישח לכ התייה אל מידוהי ונייהש הדבועל סימייב**. "ךלצא רוגס ירה רחמ יכ, [רטיל] עבר השקבב יליבשב, יויל רמ": רמאו ווקובקב סע תונחל יויל רמ לא אב **עדי איה. מיארונו סימי לע רמש איה. גח היה ושארל רדניליצ שבח אבאשכו. תונחה תא רגס אבא רגס מיארונו** תיבל הכלה איה מל לבא. **מולכ העדי אל ילש אמא. ידוהי וניחל הכזש מושמ הרוטב אורקל עדי איה, ללפתהל** הרמא תחא סעפ. הדצל הבשי דימת הבוט הרבח, תורחאה מישנה סע קקזעב הלעמל הבשי איה. הנשה שארב תסנכה הפדפד, אמא לש הדימ רוזחמה תא החקל המלז "מיארוק הפיא יל תוארהל הלוכי תא, המלז יל ידיגת": התרבחל אמא, גשומ קמש היה אל אמאל. "מיארוק קוידב הפיא יאצמת אל, חספ לש רוזחמב תארוק תא הנשה שארב סא": הרמאו וב **התרכהב היידוהי התייה איה לבא**.

תונח התייה ינשה דליה לש מירוהל. **מידוהי מיינש מכותמ מידלי 24 ויה התיכב. ידוהי רפס תיב היה אל ונלש בושייב** ובהש עדוי התא": ול רמאו, יממעה רפסה תיבב יתייה דוע ינא, יבא לא ברה אב סעפ. (Jacoby) יבקעי ול וארק, מיילענ ברה דובכ תא דואמ קירעמ ינא": ול רמא הזו התיכה קנחמ סע רביד אבא "מירצונה לש תדה ירועישב קתתשמ קלש תא מידמלמ ונחנא תיעיברה התיכה דע? ידוהיה ק"נתה יבו מירצונה לש הנשיה תירבה יב לדבה שי ותעדל סאה לבא המל, רפסה תיב רצחב מיממעשתמ סה העשה קלהמבש יל מירמואו ילא מיאב מידליה ינש סאו. ברה ומכ, הנשיה תירבה הנהב וירבד תא לביק אבא "ונתא ובשי אלש

תירבע. חספלו מיארונו מיגחל הדורטסואל ועיגה הביבסה לכמ מידוהי. ידמל לודג היה הדורטסואב תסנכה תיב **תיבל ברה אב עובשל תחאו. רתוי אל, מידלי הנומש וא העבש ועיגה רועישל. תסנכה תיבל קומס תיבב ונדמל** ר"י אב הנשב סעפ. **תידוהי הליהק קאב ול ינש היה אלש בר היה מיינהמ ר"דה, מוקמה בר. ק"נת דמילו רפסה** ותנ, שארמ הערתה לביק דימת ברה לבא תדה ירועיש מילהנתמ קיא קודבל תנמ לע מירומ ינש תייוולב תידוהיה הליהקה "ןורפיעב הלעמל בותכת עדוי אל התאש המ. נאכמ ארקת התא, נאכמ ארקת התא": רמאו דיב רפס ונתאמ דחא לכל אלש ידוהי דלי קא היה אלו. "הבוט הארוההש מיאור ונחנא, מיינהמ רמ": רמאו בש דימת הליהקה ר"י זאו ונחבנ מיינש תדה ירועישב מיבוט מינויצב הכז

תודועתל מיכוז מידוהיה מידמלתה לכש הז תא השוע התא קיא, מיינהמ רמ": ברה תא אבא לאש מימעפה תחאב תוחפ לביקי ידוהי דלי סא הפרחו השוב הייתה תאזש בשוח קניא, רבדא המו רמוא המ, יויל רמ": ול הנע ברהו "תובוט הניתשלפל ותא ויבא תא חקלש אפור היה ונב. לארשיב בוש יתשגפ מיינהמ ברה תא "דואמ בוטמ

החקל אמא. מישנא תרובח ונלצא הסנכתה ברעב סע קר בוט שיגרה אבא. חותפ תיב היה תיבה, מיבר מירכמ ונל ויה **תומש מיהולאל, ולש מיהולאל ללפתמ דחא לכ. והשמ סכל רמול הצור ינא, מידלי": הרמאו הדצה סעפ ונתוא** **מיהולאל קר שי יכ, הלעמל שש שגפנ לוכה קוסבו. ושי מיארוק ישילשלו הוהי ינשל, הללא מיארוק דחאל. מיבר** ונישורה תדלוה ימיל. **ונתוא וכניח כך "דבכל סכילע הז תאו! דחא לא קר שי לבא, ול מיבר תומש. דיחיו דחא** **חכונ דימת ובוטמ היה, סנה ירבח. מיטנטסטורפ וא מילותק, מידוהי מידלי הלא ויה סא בושח היה אלו, מידלי ימזעהל**

קר ונתוא שמישש לכוא רדח, לכוא תניפ, מירבג רדחמ תבכרומ התייהש תחורמו הלודג מירדח השימח תריד ונל התייה ונהידלי סע הביבסה ונ תודדוימ תוחפשם ונלצא וחראתה רשאכ מיגחב

מינבה ינש. תיקנע ליטסקט תונח סהל התייה (Liebemühl) להימביל בושייב, מוקמ תברקב הררוגתה דלפשריה תחפשם וצלנא מינבהו ליאיה. עובק מינמז חול יפ לע העסנ אל תבכרה ל-ה סלועה תמחלמ ירחא. הדורטסואב היסנמיגב ורקיב רדוסמ מינמז חול יפ לע עוסנל הבש תבכרהש דע ונלצא ראשיהל סתוא הנימזה אמא, תונחת יתש תבכרב עוסנל

וארק מינטקה סיבושייב. דלפשריה הטולזיל, סתבל אשניהל יתיצר ינא. דלפשריה תחפשמה פסכ החקל אל אמא הרומתב גידה וויכז לעב היה יבא. יתד דואמ רוחב אצמ אוה הטולזיל ליבשב לבא, רבדב התייה דימת ברה לש ודי. סיכודיש הזל התנע הז לעו. וילע התעד המ התוא הלאשו דעוימה נתחה תא ינא ינפב הגיצה הטולזיל. פירוזאמה סימגאה לכ ליבשב תעדל קיילע ותא ינתחתת סא לבא, דואמ ליכשמ, חפוטמו דמחנ סדא אוה, יניעב נח אצומ דואמ רוחבה, יטול: "אמא הטולזילו". רשכ תיב להנל תבייח תא לבא, ותוא קיניעמ אל ראשה לכ. קחשמה שש הז. רשכ תיב לע רומשל יכרצתש פיינשה תא אישה ברה". ול אשנא ינאו, יניעב נח אצומ אוה. ימצע לע לבקל הנכומ ינא הז תא, הטרב הדוד: "הל התנע תא דמילו רבל מינטקה מירדה תא כפה אבא. התוא תוארל יתיכז ינאו, הפוח התייה. תרדהנ התייה הנותחה. הירוה תיבב תרחמה רקוב לש הנושאה תבכרב התיבה ונרזח פיאקיסומה סע דחי. ונגינ סינגג העברא. פיליטקוק ויכהל מירצלמה. רוזאב ויה אל פידוהי פיאקיסומ, סרק יבלצ מיוצענ ויה פיאקיסומה לש דגבה שדל תחתמש יתיאר תבכרב.

ידעלב, ניוול רמ: "סוה?" תידוהי הנותחב מתנגיש עדוויי סא סכל הרקי המ, פירידא פיהולא: "פיאקיסומה תא לאש אבאו סיכירצ ונחנא סג. לכוא יאלמ מיזגרא, קרדל דלפשריה תרבגה ונל הנתנ המ הארת. בערב סיעווג ונייה תוידוהי תונותחה 18. נב יתייה ינא, 1935-ב היה הז". ונתוא סיעיבשמ אל סרקה יבלצ, תויוחל

לש ותשא לבא, החפשמה לש תונחב אמא הרזע תונמוזמ מיתעל. פיללמוא דואמ ויה דלפשריה פלודא לש ויאושניה ייח רוזחל התצר אל רבכ אמא "ונלש הפוקב ושחבי מירזש תלבוס אל ינא לבא, הפיו בוט לכה": הרמא איה. הדגנתה ידא המצעש דע, הייחל פינורחאה סימיה תשולש תא הדצל התלב אמא יווד שרע לע התייה דלפשריה תרבגהשכ לבא, ששל תחקל ילעש מירבד לש המישר יתלביקו היבלסוגויל 'הרשכה'ל תאצל יתנוכתה סימיל. ששל הבש אל זאמו, היניע תא להימבילל העסנ לוכה תורמלו תוצע תדבוא התייה אמא. פסכ ונל היה אל רבכ לבא, קיק ידגב, פייפגמ, סימח מידגב. יתא **תא יחקיתש פידע**. הכירצ תאש המ לכ יחק הטרב הדוד: "הל רמא טושפ ידאו. המישרה תא ול התארהו דלפשריה ידאל **"!הז תא ונל חקיי רחא והשימש ינפל, תא הז**

קחוד יאנתב היח רלאש תחפשם. יתבהא דואמ ותואש (Hans Schaller) רלאש סנה, חא ומכ יל היהש רבח יל היה פיינסב הקנמכ הדבע רלאש תרבגה. הנושאה סלועה תמחלמב לפנ יגולויבה באה, קייתש היה גרוחה באה, פייארוג ברעב. למשח היה אל וליפא שש. הדורטסוא יתאפב הררוגתה החפשמה. ונתיבב תתרשמה התייה הרוכבה תבהו, ראודה ינאו 'יחא', רלאש תרבגה: חושאה קע ביבס ובשי ונתשולש, טפנ תיששעב תיבה תא וריאה סוה סהילא יתעסנ דלומה גח ונאבהש סיכירכב ונפלחה דימת ינאו סנה. דלומה גח תסימל וכלה סוה התיבה יתרזח ינא העשה העיגהשכו ונטפטפו ונבשי דוע סנהל יתצרו טוקליה תא יתקרוז רפסה תיבמ יתרזחשכ. קינקנ סע קירכ ילו ריזח נמושב חורמ סחל היה ול. רפסה תיבל סע חפ קנקו ריזח נמוש סע ריס ודמע, סימחפ רונת היה אל דוע סהל, מירקה פייירכה לע. תיב ירועיש יתנכהש ינפל פייירהצה תחורא התייה תאז. רק הפק פילחת התשו נמושב התוא חרם, סחל תסורפ ומצעל חקל דחא לכ. הפק פילחת תצפקמ וניב פרוחה ינפלו תורט תונבל ונלכוי שש. פיינבלה תופרשמה לוח תועבג ויה קוחב. האלמ התייה האנהו, ונלש הלועפל הנכומ התייה הצפקמה גלש תדרל לחהשכ ככ רחאו הליחת האפק וז. יקס

אוה. הפוא קינחכ הכמסהה הניחבל בצייתהל היה לוכי אל נכ אל פאש, יארלטיהה רעונה תעונתל פרטצהל קלאנ סנה, רלאש סנה: "ללותשה דקפמה. פייחרזא מידגבב עיגה רדסמלו מידמ ול ויה אל לבא יארלטיהה רעונה תעונתל פרטצה. פסכ יא ומאל יכ ותורשפאב רבדה קיאש רמא סנה". שאר דעו לגר פכמ מידמ שובל רדסמל בצייתמ התא אבה עובשב פיינסכמהו הצלוחה תאו יבקעי ידוהיה ול נתנ פייפגמה תאש סר לוקב עידוה אוה. מידמב בצייתה נכמ רחאלש עובשב איה הפקהבו. הפקהב תונקל הצלאנ איהו פסכ יא ימאל": הוולשב ריבסה סנה לבא, קפע דקפמה. יקסנולבי ידוהיה ונראשנ פיינשה לכ. סחלה לכ תא אבצה ליבשב התפאש הדורטסואב פייפאמב דבע סנה. מידוהי לצא קר תונקל הלוכי קלאנ אוה. ותומ סו דע, היה אוהש ומכ ראשנ אוה. סרק בלצ דנועו מידמ שובל תיבב ונתוא רקיב וליפא אוהו מירבח. המחלמב לפנו יצל סייגתהל.

ינוצר דגנ. קייטצמ דימלת יתייה יממעה רפסה תיבב. היסנמיגל תכלל יירוה יב וקחד יממעה רפסה תיבב מידומילה סותב. ונממ דרפיהל יילע היה היסנמיגה ללגב. יממעה רפסה תיבב ראשנש סנה סע דחי ראשיהל יתיצר ינא. היסנמיגל יתכלה ופסונ נכמ רחאלש הנשב. הנושאה הנשה ידומיל תא החלצהב יתמייס סגו היסנמיגל היסנכה תניחבב החלצהב יתדמע יתצלאל לבא. רפסה תיבל רוזחל יתיצר אלו התיכ יתראשנ. יליבשב פוסה היה הזו תיניטלו תיתפרצ מידומילה תכרעמל, תונרצק: יל פיאמה הז. תפומל דימלת יתייה סואתפ עתפלו, רחסמל רפסה תיבל יתוא חלש אבא. הז והזו הנש דוע תכלל

בוט יתייה הזב, מייקסע מיבתכמ, הנוכמב הביתכ, מירפס לווהינ

נוטלשל רלטיה תיילע מע

בישקהל תנמ לע מלואב מידימלתה לכ תא ונמיז סימיה דחאב. רחסמל רפסה תיבב ילש הנושארה הנשה התייה 1933 פֿרטצהל בייח התא מג, טרברה רעטצמ: רמאו יל ארק ילש כנחמה. רלטיה תא גיצה ובש גרובנדיה לש מואנל וידרב. רגית תאירקל בשחיהל לולע הז נכש, עידצמ אל התא, רמוקמב טקשב ראשית התא, די לעומב עידצהל ומוקי מלכשכ **,מילשוריל מניח סיטרכ'**: בותכ וילעו קתפ ינחלוש לע יתאצמ התיכל יתרזחשכ "תורקל לולע המ ככל ברע אל ינא זאו ערק אוה. הרומה נחלוש לע ותוא החינהו דיה נמ קתפה תא יל הפטח הלבות תרבח לעב לש ותב **!'הרזחב אל מלועלו** רפסה תיב תלהנהש רמאנ ובש בתכמ ירוה ולביק היינשה מידומילה תנש תליחת ינפל. תוריינה לסל ותוא קילשהו ותוא מיידוהי מידלי לובסל הלוכי וניא רפסה תיב תרבח לבא תרעטצמ.

שולש. מירוב לע מתוא עדי אוה רבכו תיניטלב נפודה יאצוי מילעפה תמישר תא ארק מיימעפ. תפומל דימלת היה יחא דימלת רפסה תיבמ קלסל יילעש רעטצמ ינא, ניוול רמ: "ול רמאו יבא תא וילא נמיז להנמה זאו היסנמיגב רקיב מינש יחא בשי האלהו מוי ותואמ". מיידוהי מידימלתב קיזחהל הלוכי הניא היסנמיגהש הארוה יתלביק הלעמלמ לבא, הזכש תוביסמ קר היה הז, הביזעב רבוד אל. הניתשלפל היילעל מיידוהי מידלי נכשה ידוהי הווח לעבל עיגה מימיל. תיבב הניתשלפל תאצל נוייערה מצעל יחא קלדנ שש לבא. תויתקוסעת.

רכל גואדל הסניש הנע דודה. רפסה תיב תא בוזעל פלאנ רנרוו יחאשו הרשכה מוקמ יל ניאש ליזרבב דודל חוויד אבא, הילגנאל הסינכ תרשא רנרו ליבשב גישה הז, נודנולב מיקסעל רבח ול היה. וידומילב לישימי ששו הילגנאל עיגי רנרווש חלשנ אוהו המחלמל מילגנאה ופֿרטצה זאו. היגוגדפ ידומילב לחהו תורגבה תוניחבב דמע הילגנאב. 1937 התייה הנשה השילפה תוחוכל פֿרטצה. מינחנצל בדנתה אוה. תובתכתהב וידומיל תא קישמה שש מג לבא. נמ יאב רצעמ הנחמל דבע וליפאו המחלמה פֿוס תא הווח שש. מיינמרגה מיווקה ירוחאמ, (Dünkirchen) נכריקניד-ב חנצו מינושארה 1997 תנשב הילגנאב רטפנ אוה. הארוהב קסעו נתחתה שש, הינמרגל בז המחלמה מותב. נמגרותמכ.

מהל תורקל לוכי אל רבד מושש ובשח תידוהיה הליהקה ירבח. תוימשיטנא ימה יתעדי אל 1933 דעו יתודליב, מינמרג ירה מה.

מיבר לש מרכועב מצעב היה הז. תידוהי מתדש מיחרזא ונייה.

הכמס אל SA-הש מושמ, [רעסה תוגולפ] SA ישנאב דימת וול רוטישה ירויס, נוטלשה תא ספת רלטיהש ירחא, 1933-ב וכו תורשה תפוקתבו מינש הרשע מיינש ותרש וילייחש יעוצקמ אבצ, רהווסכירה תורושמ ואב מירטושה לכ. הרטשמה לע אל הלאה מישנאה. הרטשמה וא סכמב, ראודב הדובעל ולבקתנ ורבע הרשע מיתש מותב. תודיקפה מוחתב הרשכהל ודרטוהש מידוהי ויה אל הדורטסואב. דחא התיכב יבא מע דחי ודמלש הרק תחא אל, תוימשיטנא ימה רבד יצחו רבד ועדי תעדה לע הלע אל הז שש, [מתודהי ללגב].

לע חקפל ידכ חתפב ודמע הא. סא ישנא ינשש מושמ, הילא סנכנ אל רבכ שיא. תונחה תא ריכחהל יבא פלאנ 1934-ב ישנא לכ. מתוא ואיבה ניאמ גשומיל ניא. ונלש בושייה נמ ויה אל. הא. סאה ישנא ינש. ידוהיה לש ותונחב מייאצווי מייאבה גניבלאמ רצלמ. תונחה תא ריכחהל ונוצרשב מהל רמאו תיצאנה הגלפמה הטמ לא קלה אבא. מירז ויה הא. סאה דחא מוי קלהמב תוחוקלה תעונת תא נוחבל אלא תונובשחה ירפס תא תוארל הצר אל אוה. קסעה תא רכח (Elbing) המשל תואמר התייה וז! תונחל סנכנ אל רבכ שיא יתרמאש ומכ. אבאל מלשל נכומ היהיש מולשתה הבוג לע טילחהל ידכ תא תריש רצלמה. לכוא תיבל קפהנ חבטמה, הא. סאה ישנא לוכ שש וצרש הלילו מוי, תונחה תא רכח שיאהש ירחא **אל רבכ איה, נוטלשל ולע מייצאנהש ינפל דוע הרטפנ יתבסש לאל הדות.** הלילב ותשאו מויה תועשב מישנאה **הז תא תוחל הכירצ התייה.**

קישמהש, אבא לש יחא היה ונלש לזמה. ריעה יתאפב רוגל ונרבע ונחנאו הרידה רכש תא מלשל ולכי אל רבכ ירוה ושדוחב שדוח ידמ פסכ ונל חולשל.

לבא. תיבב אוה מאה יתעדי אל מא מג, סנהל מיינפואב יתבכר נושאר ימיב. הדובעמ לטבומ יתייה המלש הנש קשמב דיל. רצחל הנפש דחא וולח קר מהל היה, וולחה דצל יתבשייתה, יתסנכ. חתפמה חנומ הסינכב ווחיטשל תחתמש יתעדי תתל יתלוכי מש. הפי טרצנוק מירדשמ מה 'א סוי לכבש יתעדי יכ, השרוו וידר לש הנחתל יתנוויכ, וידרה רישכמ דמע וולחה. מיטרקומד לאיצוסו מיטסינומוק, מילעופ קר קא ויה הביבסבש מושמ ער לכ יל הנועי אלש יתעדי. ישפנל רורד.

אבא. לוכאל המ ניא רבכ מירוהלש יתיאר יכ תיבה תא בוזעל יתיצר מג ינא. תלוכמ תונחב תוכינח תרשמ ברה יל אצמ זאו ריזחה אבא, ושפנב רערועמ היהש החפשמה לש הנב מע רדח קולחל ילעש ררבתהשכ לבא, תונחה ילעב לא יתא עסנ ינא מג נכלו, הפוא היה סנה ירבח, רשואמ יתייה. הפואכ תוכינח מוקמ ברה יל רדיס מיטעמ מישדוח רובעכ. התיבה יתוא שפנו בלב מירבח ונייה ונחנא נכש, השוע אוהש המ תושעל היה ילש מולחה. הפוא תויהל יתיצר.

רובע מלשל וצלגנ ירוה. היצזיראה קילהב וידיל לופיי קסעהש הכיח קרש יצאנ דבע היפאמב לבא, ידוהי היה הפואה מירכיה לא יתבכר נושאר ימיב. הרכמ לצא יתלכא לוכאלו ראודב התיבה יתחלש תכלכולמה הסיבכה תא, דוגיבו מירוגמ ער לכ ונל הנועי אל מלצאש ונעדי. יתרכהש ריעצ רוחב תיוולב מיכומסה מירפכב.

- ודקרו ורש מש, תואצרה ונתנ מש. משל ונבכר דחא נושאר מויבו ינויצ ווגרא שי גרבסגינק תברקבש יל רפיס תחא מעפ וניניעב נח אצמ הז.

הרשכהל תאצל לכונ יתמ העדוה לבקנש ונל ורמא. מיצולחכ ונמשרנ.

מייחל נונכתהלו מירכיהא לצא תואלקחב דובעל ידכ תיליעה היזלשל ונעסנ. הרשכהה הליחתה מיטעמ תועובש רובעכ הרשע ליכאהל יתשקבתנ. קדנופ מג ול היהש רכיאל יתחלשנ ינא. מידוהי לש תונחב ונשגפנ. רפכל ונעסנ. הניתשלפב יתישע. מישבכ ומכ מיבוט מוטיפל מירוושש יל רמא רכיאה לבא מירוושמה יתדחפ. תפרה וויקנ לע רומשלו מוטיפל מירווש יתייה. מירווש תא יתלכאהו יתלפיטש מושמ, מוטיפ ימד מיקרמ 10 תוחוקלה נמ יתלביק הריכמ לכ לע. יתדובע תא רשואמ.

וקיספיש ומייא ויתוחוקלש מושמ, ולצא ראשיהל לכוא אלש יל עידוהו קדנופל אובל רכיאה יל ארק מימיה דחאב לוכי ינאו, שיגרמ התא המ עדוי ינא: "יל רמאו רגיס רכיאה יל נתנ הדירפל. ידוהי קיסעמ אוה דוע לכ קדנופל אובל קל יהיה מא. קרדל קל תתל הצור ינא הזה רגיסה תאו, מירגיס תסיפח ינבמ לבקמ ינא הנש לכב. יל שיש המ קר קל תתל וישכע בשוח התאש ומכ הלאכ מה מינמרגה לכ אלש כך לע בושחתו רגיסה תא חק, בלה לע השק."

דרפלא תא יתרכה משו דואמ חונ יתשגרה תימוקמה הצובקב. תיליעה היזלשבש (Golenic) צינלוגב רחא רכיאה יתאצמ ררוגתה מימיל. רדוא רהנ לע טרופקנרפמ עיגהש עבשומ ינויצ, הצובקה שאר היה אוה. (Rosettenstein) וייטשנטזור היבלסוגיב הרשכהל מישנאה חולשמו הצובקה קוריפ רבדב העדוה העיגה דחא רקוב. הניתשלפב בשומב.

הדירפל. נכומ היה נוכרדה מימי הנומש רובעכו ונוכרדל השקב יליבשב שיגה אבא. 1937 התייה הנשה, התיבה יתעסנ **ונל שיש הממ רחא והשמ דמליש, מייחב החלצהו לזמ, רשוא נבלל לחאמ ינא: אבאל הרטשמה חקמ רמא נאכ וישכע.**

דרפנב פרטצהש דיחיה יתייה ינא, היבלסוגיב ויה רבכ הצובקה ירבח לכ.

דימעה אוה. מיבחרנ מיחטשו תווח לש בר רפסמ נמטוג ידוהיה נורבל ויה הירגנוה היבלסוגי לובגב (Subotica) הציטובוסב. מייבלסוגיה מיסיראהו ירגנוהה חקממה תא קיסעהל וכישמיש יאנתבו דוביעל הלודג הווח תינמרגה קולחה תעונת תושרל מיסוס ינש מע יתדבע המלש הנש קשמב. תודשה תא דבעלו מינפגב לפטל ונילע לטוה. תורוחבו מירוחב 120 ונינמ ונחנא כך רחאו חבטמב רצק נמז קרפ יתייה היינשה הנשב. מויה דע הפרמ אלש, מיסוסל ילש הלודגה הבהאה מג נאכמו נמ רונתה תא תוקנל, רונתה תא ריעבהל, מיצע עקבל קירצ יתייה ינא. מיצעב רעבוהו קוחב היה הייפאה רונת. הייפאמב מחל היהי דימתש בושח היה. מויב תועש שש וא שמח, הלך הדובע התייה וז. מחלה תא סינכהל כך רחא קרו מילחגה **ייחב תוגאד תולוטנ מיינתש, רתויב תופיה מיינתשה ויה הלא**.

תועצמאב. הילגנאל ורגה מה 1939 ראוניב. הילגנאל הסינכ תרשא ירוהל יחא חלש היבלסוגויל יתעגהש רחאל רצק נמז רשקה. רטפנ דודה 1942-ב לבא. הריד מהל רדיס סג מירוהל ליזרבמ דודה גאד מירשקב דמע התאש תילגנאה הרבחה אמאו (Hull) לוה-ב רובק אבא. המחלמה קלהמב דוע מעבראה תונשב ורטפנ ירוה. יטולחל קתונ הקירמא מורד מע. תורבק יתב הזיאב, הפיא קוידב עדוי אל ינא לבא Nottingham)) מהגניטונב.

הנומש קשמל. הקתפרהב התליחתש העצה. תילאגל יתלב הילעב הניתשלפל רגהל ונל עצוה היבלסוגויב מיינש ירחא מיריעצ; רודווקא לש ידוהי לוסנוק ויה גארפב. רודווקאל הסינכ תרשא ונל התייה. היבלסוגויב תרתחמל תדרל ונצלגנ מימי גארפב לוסנוק ותוא לא וכלהו ונלש מינוכרדה תרזעב היקבולסוכ'צל לובגה תא וצח הרשכהב ונתא דחי ויהש מייבלסוגוי נכסנ אלש ידכ, היינאל היילעה מע דימ מינוכרדה תא דימשנש יאנתבו רודווקאל הסינכ תורשאב מינוכרדה תא מיתחה אוה (Suchak) קא'צוסל. היקבולסוכ'צ'מ מיוצולח 500 דועל רודווקאל היבלסוגויב האיצייה הנגרוז תונמדזה התואב. ותוא מימותח תבכר תונורקב ואלכנ מה. לובגב ורצענ מיכ'צהש ונל עידוהי תידוהיה הליהקהמ והשימ עיגה [היטאורקב מויה] דע ראשיהלו תסנכה תיבב שק יקש לע וולל מיאשר ונחנאש רמא דוע. מתא תושעל מינוכרתמ מינמרגה המ מיעדוי ויאו. תוגרדמה רדחל תאצל וא, וולחל ברקתהל השרוה אל שיא. תסנכה תיבב ונרג עובשמ הלעמל קשמב. מיכ'צה ועיגיש קרו, קא'צוסב הרטשמה חקפמ תא פסכב דחשל ונחלצה. עגרה עיגה זאו. מיקחשמל וליפאו מירפסל ונל הגאד הליהקה מע תבכרה, מיכ'צה ועיגהשכ. תונוכמה רדחב ונרתתסהו הלילג היינאה ופיס לע ונילע מיחלמהו לבוחה בר תעידיב תא בינגהל ונלוכי הבש הדיחיה קרדה התייה וז. היינאה הנגע ובש פיצרל דע, למנה קותל דע הסנכנ מימותחה תונורקה מיכ'צה.

קילע היה נטבה לע תבכשנ מא. הבר תופיפצב לבא - תומוק שולש - תויתמוק תוטימ ונרובע וניכה היינאה ינסחמב יתבדנתה מיב עסמה קלהמ לכב. הניתשלפמ היה אוה, חילשה עיגה רבכ ברעב. ארונו היה ריוואה. קנטב לע בוכש ראשיהל הברזרכ. רתוי מיבוט ויה לכואוהו תורישה סג. מיחונ רתוי הברה ויהש, תונבה לש מיאנתב וושיל יתלוכי מויבו הליל תורימשל ינפל היקלח תא הלתו הרפה תא קליח ונלשמ בצק. עסמל ישילשה מויב רבכ התוא וטחש. היח הרפ היינאל ונילעה. לודג חבטמ ויכס מע מיחלמה ועיפוא הלילה עצמאב, עתפל. מתוא בונגי אל שיאש רומשל מירומא ונייה הלילב. חבטמה ונתוא ונימזה מה פוסבל. מהמ ונדחפ ונחנאו, מירחאה לכ ועיפוא וירחא. הכיתח ומצעל קתחו רשבה לא שגינ מהמ דחא מייסיסע מיקייטסל.

הניו - לארשי - הניתשלפ

קוחמ דחא מוי דוע ראשיהל ונילעש רשקב הארוה עיגה זאו, הילגנא לש מיילאירוטירטה מימל ונסנכנ יעיבשה מויה רקובב נמ חלשנש מודא רואל טוונל היינאה לע היהו הכישחה תדר מע קר קוחל ברקתהל ונל רתוה. הילגנא לש מיינובירה מימל היינשה הריסב שיא 25, הנושארה הריסב שיא 25 רמולכ, הלצה תוריס שש ויה. שיא 25 לש תוצובקל ונתוא וקליח. קוחה מימהשכ הנגה ישנא ודמע מש, קוחה לא מיחלמה ונתוא וטישה הכישחה הדרישכ. תורתונה תוריסה נמ תחא לכב 50-ו שולשכ קשמנ הז, לוחה לע חטתשהל ונל ורוה. קוחל ונתוא ואיבה מהו מימל ונצפק ונחנא. מיינתומל דע מהל מיעיגמ תועש.

תא ולביק. לודג נסחמ היה ובש סדרפל ונעגה. הירגיס קילדהל וא רבדל ונילע רסאנ, ונתוא וויל מירשמה. מירשומא ונייה זכרמב ונל וכיח מיבשותה לכ, הלילה עצמאב היה הז. מיבשומה דחאל ונכשמה זאו תצק ונחנ. תוירגיסבו התב ונינפ. מירבח השולש וא מיינש התיבה ומע חקל דחא לכו בשומה.

מילפאומ תונולח מע מיוסובוטוא ועיגה ככ רחא. קינקנו הניבג, מיתיו, הת, הפק מע תיקנע רקוב תחורא ונל התכיוח רקובב תורכזמב דיקפ היה אוה. וילופמ גוז ינב לצא יתייה ינא. ביבא לת תברקבש נג תמרב תוחפשמ המכו המכל ונתוא ואיבהש ללגב, תופיוזמ תוהז תודועת ונלביק [הנידמה תזרכה תארקל הדסונ מעה תצעומ: הרעה]. ביבא לתב מעה תצעומ יכרדב יתכשמה משמו הנושארה הנחתה התייה וז. יטירבה אבצה תורוקיב.

מיקינצוביקה. ולשמ תומדא לוטנ נטק קוביק, לאידגמל יתאב. היבלסוגויב מירבחה וחלשנ וילאש קוביקל עיגהל יתיצר לכ. מיברעמו מיוצולחמ הבכרוה הצובקה. סדרפל ונתוא וליבוהו נטק רדעמ יתלבק תרחמל. מיוסדרפ קוח תודובעב ודבע היקשהל המוג ויכהל היה קירצו. מיבשע שכנלו רודעל היה קירצ מייבסמש מיע רוט לביק דחא.

סג לבא. מ'יצעה דחאל תחתמ יתבכשנו ק'שמהל יתלוכי אל, תולעמ 35 דע 34 ויה מ'ירהצב. יל תחרופ המשנהש יתבשח חולשל ק'רבמה ו'יערה תא וגה סה זאו. יתא תושעל המ ועדי אל ק'וביקה ישנאו תושעל יתלוכי אל תורחאה תוכאלמה תא 75 לקש דחא לכש חמק יקשב מ'סומע ויה תונורקה. תבכרה תנחתב אשמה תונורקמ תורוחס קורפל ביבא לתל יתוא, לצב תבשל קל, נאכמ פ'וע, יל רמא והשימו. יתנטקו יתכלה ינאו בגה לע ו'שארה קשה תא יל ו'חינה. בגה לע ו'סמעהו ג"ק, ביבא לתב תבכרב ילש ה'רכבה תעפ'וה ה'ייה וז. ונתא רוזחת ברעבו ה'רגיס נשעת.

חנצ ילוממ ב'שיש ש'יאה לש סחלה תסורפ ר'ותמ קצבהו ק'וביקה לש לכואה רדחב מ'ירהצ תחוראל יתבשי מ'ימה דחאב ימ": ל'אשו סעכב ילע לכתסה ש'יאה. ר'זומ הארנ הז יכ, ק'וחצל יתלחתה נ'בומכ ינא. ד'יב ול ראשנ סורקה קר, קרמה ר'ותל הפי ה'יפאמ. ה'יפאמל יתכלה תרחמל. הפוא ינא יעוצקמב לבא הדובע מוקמ יל נ'יא דוע השעמלש ול יתרפ'סו "?התא קצבה תא של אל אוה. ה'יפאב גשומ ול היה אל, הפואה היה ר'יעצ ינמור. זגב מ'ומיחו ה'יפא רונת, לוברע תנוכמב תד'וצמ ינכש יתוא לאש תרחמל. סחלה ת'יפא תא מ'יס תועש שולשב. יתעתפ'וה דואמ. לוברעה תנוכמב ותוא מ'ש קר אלא מ'א". ר'תוי בוט הז תא תושעל לכוא נ'בומכש ית'נע. ר'תוי בוט הכאלמה תא תושעל לכוא מ'אהו ה'פאמב ית'ייה מ'אה נ'חלושל מ'יצורמ ויה מ'לוכו ה'פאמב מ'ימעט מ'ימחל ית'יפא ".ה'פאמב דבוע התא רחממ": רמא, "ק'ך

ד'ילי גרבנזור סנהל יתעדו'והה ה'רכמ תועצמאב. רדח יל שפחל יתלחתהו ק'וביקה תא בוזעל ית'יצר המ נ'מז רובעכ לבא ה'טימ רוכשל יתלוכי ת'וטימ יתש ויה ובש רדחב. מ'יח ת'ירקב ת'יב ו'רוגתה הנטקה מ'תבו ה'ירגנו'וה ותשא, אוה. נ'ילרב מ'תיבב ר'רוגתהל יתשא מ'ג הלכי, 1948-ב אבצל ית'סיגתהשכ. מ'יבר מ'ירבדב יל ר'זע אוה. ונדד'ייתה דואמ ק'שמהב. תחא ל'ארשיב ו'ראשנ ו'יתונב. נ'ילרבל רזח אוה 1957-בו, נ'טרסמ 50-ה תונשב הרטפנ ר'תסא ותשא. מ'יגרנזורה לש

ק'רוצ היה ד'ימת. מ'ינמרגב ומחלש ת'וטי'רבה רבדמה תוד'יחי לש הקפסאה הנחמ היה מ'ש, נ'יקצומ ת'ירקב הדובע יתאצמ רדחל ירבח, ה'ירא. מ'ירחא מ'ירבדו ל'ית יטוח, תפ'ז ת'ויבח, ק'ע תוחול, מ'יצע, הדלפ ונ'סחא מ'ש נ'כש ו'וימו ה'ניעטל מ'ידבועב ג'יידה יצב ד'בע מ'ש, מ'יה ד'יל ק'וביקב היה ת'וירקל ע'יגהש ינפל. מ'יה תא בהא ה'ירא. ק'עה ת'קלחמב ו'נייה ד'חי, דואמ יל ר'זע תחאב העבט ה'ריסה. ה'נשי ג'ייד ת'ריס הנק מ'יברע המכ מ'ע ד'חיו ב'יבא לתל ע'סנ מ'ימה דחאב. מ'יל ע'געגתה ד'ימת השדח ה'ניפס ומצעל תונקל לכ'ויש ידכ מ'ירבח לצא ק'סכ יתפסאו ק'סכ ול ית'תנ. ה'ריסב ה'ירא היה אל ול'זמל, ת'ורעסה ת'ילארשיה תונפסה ת'רבחל ק'רטצה ר'תוי ר'חואמ ב'לשב. יל'גנאה מ'יה ל'יח ל'יבשב ת'שומחת השדחה ה'ניפסב ר'יבעה מ'ימיל. נ'יצק ת'גרדל ד'ע מ'דקתהו אש'מ ת'ינאב טושפ ח'למכ ו'כרד תא ל'חה מ'ש. מ'הוש

(Holzhacker) ר'קאהצלוה טרוק תא ית'רכה מ'ג הנחמב. ה'נחמב רוגל ית'רבעו ית'בזע גרבנזור ת'חפשמ לצא רדחה תא אל לוקמה תא לבא. י'שוכר לכ היה הז - מ'יטילקת רשע מ'ינשו לוקמ היה יל. ד'בכ פ'ונמ לע יאפונמכ ד'בע אוה. י'סיג מ'ימיל ת'ספרמה לע ו'בשיו מ'הילא יתכלה י'שפוח ית'ייהשכ ברעב. מ'יגרנזורה לצא ית'ראשה ותוא, ה'נחמל יתא ת'חקל יתלוכי ינא. י'השימ ה'פרטצה מ'עפ. ודקרו וכב, מ'י'אניו מ'יריש ו'רשש מ'ישנא ה'רשעכ ת'ספרמה לע ו'פסאתה ברעב. ת'יבה ת'יזחבש תאלמו ח'ממשו הז'ילע, בוטח פ'וג. יתוא מ'יסקה ו'שארה טבמה ר'בכ. דוקרל הלחה א'יהו, לוקמה ת'ידי תא ית'בבוסו ית'דמע ית'בהאתה ינאו, דוקרל יתוא ה'נימזה א'יה זאו. א'יה ימ, האב א'יה ימ מ'ע ית'עדי אל. ה'ילא תונפל ית'זעה אל ינא לבא, מ'יח לש המקרל הכאלמה ת'יבב הכ'ינח ה'תייה א'יה ה'ניו'ב. יא'ניו'וה ר'קאהצלוה טרוק לש ותוחא ה'תייה א'יהו ה'דורטרג הל וארק. ה'ניתשלפל ה'עיגה 1933-בו הדובע האצמ אל תוכ'ינחה תפוקת תא ה'מ'יסש רחאל לבא, נ'מטלא

ה'תייה א'יה. ר'י'אמ ל'טרג הלה'ינ ת'וואש ת'ניוצמ ה'ירוט'ידנוק ה'תייה ה'ירהנב. ה'ירהנל נ'עסנ ו'נחנאו מ'יב הצחר ימ'י ינש ו'נל ויה מ'יב הצחרה ירחא הלא מ'ינדעמ ו'נמצעל ו'נישרה מ'ימעפל. ית'ימא ק'ע יחופת ל'דורטשו יא'ניו הפק-ס'י'א נ'יכהל העד'יו ת'יאניו ת'ורייתה ירתא תא ול מ'יארמ. ל'ארשיל ע'יגמ ר'יית; ה'ירהנ לש מ'יקיה לע ח'יידב זא ח'וור. ת'חצחוצמו ה'יקנ ה'תייה ה'ירהנ: ה'לעמל מ'ינבלה תא ו'מ'ירו מ'יבקעה לע ו'דמע מ'ישנאה. שדח ת'יב מ'ינוב ק'וידב מ'שו. ה'ירהנל מ'ג ותוא מ'יחקולו ...ש...ש...ש...שה תועמש'מ המ לאש זאו. ב'ויחב ה'נענו מ'יאנב מ'ה מ'ישנאה מ'א לאש ר'ייתהו (ש...ש...ש) sch...sch...sch... (השק'ב, ה'דות) Dankeschön, Bitteschön, Dankeschön, Bitteschön ה'ב'ושתהו. ה'דובעה תא ה'וולמה ש'חרה (השק'ב, ה'דות)

מ'יקי ויה מ'ל'וכ - ת'יונחה, ת'ודעסמה: מ'יקיה יד'יב היה מ'ש ל'וכה. מ'יקיה ה'יבשות לע ה'ירהנב ו'רפ'יסש ת'וחידבה ויה הלא. נ'יוצמ - הארנ מ'ג הז הככו

אצי אל בוט, ידורט: "יתרמא ינאו. יָוֹחַב ונדמע ונינשו, תובוחרב ודקר מלוק. לארשי תנידמ לע הזרכהה התייה 1948-ב. זאו, אבצל סייגתהל וארקנ מלוק רצק נמז ירחא. "וּנַל הַפְּצַמ הַמ עֲדוּי יִם, מִישְׁנָאָה מַע דּוֹקְרַל לּוֹכִי אֵל יִנָּא. הַזַּמּוּ וְהַשִּׁימ רִסַּח הִיָּה, מִיִּמֶשׁ וּמוֹשׁ, זָאוּ. בְּרָה לֶשׁ הַרִידֵב הַפּוּחַ וּדִימַעָה. הַנּוֹתַחַל וְאֵב מִיִּרְבַּחָה לֵךְ. תּוֹיִלְכַלֵּךְ תּוֹבִיִּסֵּם וְנִתְחַתָּה תִּירְבַּעֵב סִקְטָה תָא לַחָה בְּרָה. בּוֹחֶרָה נִם וְהַשִּׁימ פֶּסָא טוֹשֵׁפַּה הַשֵּׁם יִרְבַּח. וְהַשִּׁימ דּוֹעַ אוֹצְמַל הִיָּה קִירֶצ, יִינְמַל:

"רַמֶּשׁ הַמּוֹ"

"נְיוּל טִרְבֶּרָה"

"?רִבְעָה רַמֶּשׁ הַמּוֹ"

"יִבֶּצַח"

"?רַמֶּשׁ הַמּוֹ"

"רִקְאָה־צִלּוּהַ דּוֹרְטֶרֶג"

"?רִבְעָה רַמֶּשׁ הַמּוֹ"

"יִרְבַּע מֶשׁ יֵל יִנָּא"

"הַיִּידוּהִי אֵל תָּא זָא"

"הַיִּידוּהִי נֶכּ יִנָּא"

מֶשׁ יֵל יִנָּא לְבָא, תּוֹשַׁעַל הַלּוֹכִי יִנָּא הַמּוֹ: הֶרְמָא דּוֹרְט. הַיִּידוּהִי יִצַּח אִיהֶשׁ הַרֶשֶׁף יִדִּיל וְעִיגָהֶשׁ דַּע מִינוּיד תַּכְסַּם הַלַּחָה נֶאֱכָה יִרְבַּע."

יִנָּאוּ הַנְיוּל רּוֹזַחַל הַתַּצֵּר דּוֹרְט; יִתְרַחַתֶּשׁה 1950-ב. תּוֹבּוֹרֶק מִיִּתְעַל יִתּוּא הַרְקִיב דּוֹרְט יֵלֶשׁ יִאֲבַצָּה תּוֹרִישָׁה תּפּוֹקֶתֶב הַתִּיָּה דּוֹרְטוֹ הַיִּינָאֵב יִתְרִישׁ מִיִּנֶשׁ שְׁמַח. הַיִּינָאֵב חֲבַטֵּךְ הַרֶשֶׁם מִיִּמִּי מְתוּאֵב יֵל רִדִּיס הִירָא יִרְבַּח. הִילָא פֶּרְטַצְהַל יִתְיַצֵּר וְנֶאֱבָהוּ, מִיעֶסוֹן תִּינָא הַתִּיָּה וִז. מִיִּגְחָבוּ תּוֹתְבֶשֶׁב סָג, תּוֹעֵשׁ 18 קֶשְׁמֵנִי יֵלֶשׁ הַדּוֹבַעָה מוּי. הַשֶּׁק הַתִּיָּה הַדּוֹבַעָה. הַפִּיחֵב תַּחַא אֵלוּ, מוּי 12 הַכְּשֵׁמֶן הַגִּלְפָּה לֵךְ. מִיעֶסוֹן תּוּאֵם שְׁמַח הַיִּינָאָה נּוֹפִיס לַע וִיָּה מִיִּמְעַפֵּל. הַדְּמַשָּׁה תּוֹנַחֵם יִלּוּצִינִי סָג הַצֵּרָא הַסִּיבְכָה תָא יִתְפַּלְחָה תּוֹרִיהַמְבוּ תִינוּם מַע הַתִּיבָה יִתְאֲבֵשׁ רַצֵּק כֶּךָ לֵךְ הִיָּה הַגִּלְפָּה־הַל גִּלְפָּה־הַל יִיב נִמְזָה קֶרֶפֶשׁ הַרֶק הִיִּקֵּן הַסִּיבְכָה תַּכְלֻכּוֹלְמָה.

עוֹמֶשֶׁל קִיפְסָה יִתְשָׁאֵל. **תִּירְטְסוּאָה תּוֹחֶרְזָאָה תָא דְבִאֲתָא אֵלוּ לַאֲרִישִׁי תִיחֶרְזָאֵל הִיָּתָה אֵל דּוֹרְטֶשׁ יִדֵּךְ וְנִשְׁרַגְתָּה** לֶק יֵל הִיָּה אֵל. הַנְיוּל מִיעוּגַעְגַּם הַלְבַּס דּוּאֵם דּוּאֵם אִיָּה. הַיִּנְיַעֵם תּוֹעַמְדָה גִּלְזָר רַבְכוּ הַלּוֹחֶכָה הַבּוֹנְדָה לַע רִישָׁה תָא וִיִּדְרֵב תֶּאֱזָל לִכְב יִתְחַלְצָה לְבָא, יִנְמַרְגֵּךְ נּוֹכְרֵד לְבַקֵּל.

רַבּוּטְקוּאֵב. הַנְיוּל רִנְרַבָּה רַבַּעַם קֶרֶד תְּבַכְרֵב וְנַכְשָׁמָה הִילְטִיאֵם. הִילְטִיאֵל וְנַגְלָפּוּ הַיִּנָּאֵב לַאֲרִישִׁי תָא וְנִבְזַע 1955-ב. **רִזַּל הִירְטְסוּאֵב יִתְבַּשְׁחֵן תּוֹבֵר מִיִּנֶשׁ**. הַנְיוּל וְנַעְגָה, הַרְפּוּאָה תִיב לֶשׁ תִּשְׁדּוּחְמָה הַחִיתָפָה תֶּאֱרַקֵּל קוּיִדֵּב, 1955 יִטִּירְבָּה אֲבַצֵּל טֶרוֹק סִיגְתָה הַנִּיתְשִׁלְפֵּב. יֵל בּוֹרַעַל מִיכְסָה רִקְאָה־צִלּוּהַ טֶרוֹק, יִסִּיג. **הַרְטְשָׁמָה תִּנְחַתֵּב בְּצִיִּיתָהֵל יִתְצִלָּאֵנוּ** תִּירְטְסוּאָה תִּיטְסִינוּמוֹקָה הַגִּלְפֵּמֶב וְתּוֹרְבַח לַע יֵל עֲדוֹן מִיִּמִּיל קֶר. יִרְשָׁפָא הִיָּה הַז, הַנְיוּל רִזַּח דְּנִלוּמָה. דְּנִלוּבֵב רַחַתֶּשָׁה תָא לְבָא. הַדּוֹבַע רִתִּיָּהֵל הַשֶּׁקֶב שִׁיגָהֵל יִתְצִלָּאֵן יֵלֶשׁ הִיָּהֶשׁה רִתִּיָּה גֶפֶר שָׂאֵכ. מִיִּבֵּר מִיִּישֶׁק יֵל סָרְגֵּךְ יִינְעָהֶשׁ בִּשּׁוּחַ יִנָּא (KPÖ) רִזּוּחַ לִגְלַג, הַנֶּשׁ יִצַּח לִכְב הִיָּה הַז כֶּךָ. הִיָּהֶשׁה רִתִּיָּה תָא יִתְגַּצָּהֶשׁ רַחַאֵל קֶר יִתְלַבִּיק הַז

אוּהוּ לַעֲפֵם וִיִּדִיל לְבִיק 1 הִירְטְסוּאֵב יִטְיִבוּסָה שׁוֹכְרָה תִּלְהַנְמֵם. הַגִּלְפֵּם רַבַּח אוּהוּ סָג הִיָּה יֵלֶשׁ סוֹבָה הִיָּה כֶּךָ רַחַאֵשׁ יִם יֵלֶשׁ הִיָּהֶשׁה תֶּרֶשָׁא יִינְעֵב, (Bäckerstraße) הַסֶּאֲרֶטֶשׁ-רִקְבֵּל דּוֹרְט הַכֵּלָה תַּחַא מַעֵפ. הַדּוֹבַעָה דֶּרֶשְׁמֵב יִנְעַמֵּל בִּרְעָתָה יֵלֶא וְסַחִיִּיתָה מָה. מִיִּצְאָן מִיִּדְמוּעַ יִנְפִּלֶשׁ יֵל הִיָּה הַמְדָּנוּ מַשֵּׁל יִתְכַּלָּה, מִיִּרְזָה תֶּרֶטְשְׁמֵל קֶלֶת לֶא: הֶרְמָא אִיָּה זָאוּ, הַגֶּפֶר בּוֹשֵׁשׁ הֶרְמָאוּ הַתִּיבָה הַרְזַח מִיִּרּוֹרֵם יִכְבֵּב. "מִיִּנְפָה רֶשׁ מַע רַבְדֵּל הַצּוֹר יִנָּאוּ מִיִּנְפָה דֶּרֶשְׁמֵל תַּכְלּוּהַ יִנָּא וִישְׁכַּע. תּפּוּנוּיִט לֶא וּמֶכּ, תִּשְׁרוּגֵךְ נִמְזַם רַבֵּךְ הַתָּא ?הַשְּׁפִיט יִנְפֵּךְ הַדִּימַעֵם יִנָּאֵשׁ וְאֵהַשְּׁפִיט כֶּךָ לֵךְ תִּמְאֵב יִנָּא מָאָה ?יִתּוּא וְלֶאֶשׁ מָה הַמ עֲדוּי הַתָּא"

תא המ נמז רובעכ יתלביק ותרזעבו יד ךרוע לע ונל וצילמה םה .תידוהיה הליהקל ונכלה זאו ."הפ אל רבכ ללכב התאו הלורטנוק ירחסמה חוקיפה תושר ינסחמב תורוחס ןחובכ יתדבע הירטסואב תונושארה סינשה רשעב .תירטסואה תוחרזאה , 2001-ב הרטפנ איה .תינפלטו תתרשמכ הדבע יתייער .סרפסקא הלבותה תרבחב תואבה סינשה רשעבו ,

האור אל ינא ,ידמ רחואמ וישכע .חלצ אל הז לבא יתיצר .םש היה ינייחא לבא ,הדורטסואל יתרזח אל מלועמ
םיה ףוח תא םג וחתיו .מישדח םיתב ונב לבא ,תונישי תוינכת יפ לע וצפישו ומקישש .תראפתל יונב מוקמהש רפיס ינייחא ,הפק ותשו ובשי הדליהו ותשאו אוה םש .תלייט ונב היקוורד ץרפמ לכ ךרואל

היסנמיגב תורקבמה תויפהפי תונב יתש שי גוזה ינבל .ידרח ידוהיל האשינש רפסה תיבמ הרבח שי הניווב ילש תינייחאל חראתהל יתנמזוה תחא םעפ .ישישה םוי תליפתל אב אוה תבש ליל לכב לבא הלעבמ וישכע הדורפ השאה .תידוהיה היינלוף היידוהי .(Döbling) גנילבדל יתא ועסנ הירמ יתינייחאו יזנה ינייחא .הרבח התוא לצא םייקתהש חספ רדסב תירבעב הדגהו הפיכ לביק דחא לכו ןקזו תואיפ ויה הרבחה לש הלעבל .תנמזומ איה םג התייה האושנ אל ,הקודא לש םילימה תא יתרכז קר ינא .ללפתהל לחה הרבחה לש הלעבו .תינלוף-תירבע הדגה הליבק היינלופה תרבגה ,תינמרגבו "יידוהי התא ,עדוי התא ,הפי :לעבה יל רמא זאו .הזה הלילה הנתשנ המ

1 USIA - הירטסואב יטייבוסה שוכרה לווהי -

USIA ןרצנוק .רבעשל ינמרג שוכר ויהש ,רועיי תווחו תויאלקח תווח 140-ו הישעת ילעפמ 300 ומרחוה 1946 ילויב 5-ב קיסעהו הירטסוא לש חתפמה תיישעתב (1955-ב) טלש 1938 רחאל ומרחוהש סיבר םיידוהי מילעפמ םג וידיל לביקש 53,000 םידבוע .